Warszawa, 4 maja 2020 r.

**Szanowny Pan**
**Tomasz Grodzki**
**Marszałek Senatu RP**

**Szanowny Pan**
**Kazimierz Kleina**
**Przewodniczący**
**Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych**

**STANOWISKO PIKE DOTYCZĄCE ZMIAN W PRAWIE TELEKOMUNIKACYJNYM**

*Szanowny Panie Marszałku,*

*Szanowny Panie Przewodniczący,*

działając w imieniu zrzeszonych w Polskiej Izbie Komunikacji Elektronicznej (dalej: PIKE, Izba) przedsiębiorców telekomunikacyjnych, docierających do ponad 5 milionów gospodarstw domowych, świadczących usługi dostępu do programów telewizyjnych, Internetu oraz telefonii, przedstawiam stanowisko Izby w sprawie niezbędnych zmian legislacyjnych w projekcie tarczy antykryzysowej 3.0 w zakresie regulacji z ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

W sprawie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Pt) trwają obecnie konsultacje branżowe, zmierzające do implementacji unijnej dyrektywy ustanawiającej Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej (dalej: EKŁE). **Wdrożenie to nastąpi poprzez zastąpienie dotychczasowej ustawy (Pt) całkowicie nową ustawą – Prawem komunikacji elektronicznej (PKE). Tymczasem proponowane przez ustawodawcę w projekcie tarczy antykryzysowej 3.0 zmiany w zakresie Pt stanowią częściowe i wyrywkowe propozycje wdrożenia wyłącznie nieprzemyślanych, wyrywkowych rozwiązań z EKŁE, wprowadzające dodatkowe obciążenia organizacyjne dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych.** Działanie to jest niczym nieuzasadnione, po pierwsze dlatego, że nawet częściowe wdrożenie dyrektywy unijnej nie powinno być wprowadzone jako jedno z wielu rozwiązań tarczy antykryzysowej. Jest to akt szczególny, mający na celu zmianę regulacji prawnych w związku z epidemią koronawirusa, a nie regulacji, których skutki będą trwały do odwołaniu stanu epidemii. Po drugie, od strony formalnej – **projekt proponuje dokonanie większości zmian w ustawie (Pt) z dniem, z którym ustawa ta zostanie zastąpiona przez nową ustawę. Tym samym uchyleniu ulegną wprowadzone zmiany.** Po trzecie, **projektowane zmiany są sprzeczne z treścią implementowanej dyrektywy**, przerzucając obowiązek zapewnienia przenośności Internetu z Prezesa UKE (tak w dyrektywie) na samych przedsiębiorców (tak w projekcie ustawy).

W związku z powyższym, **PIKE apeluje o odstąpienie od projektowanych zmian w Pt, jako że ich uchwalenie jest bezcelowe w okolicznościach prowadzenia branżowych konsultacji oraz prac nad wprowadzeniem przepisów zupełnie nowej ustawy (PKE) z datą obowiązywania zbieżną z planowanym terminem wejścia w życie projektowanej w ramach tarczy antykryzysowej 3.0 nowelizacji Pt.**

W przypadku nieuwzględnienia postulatu PIKE dot. odstąpienia od tej regulacji, z ostrożności Izba w załączonej poniżej tabeli przedstawia szczegółowe uwagi do projektowanych przepisów.

**Jerzy Straszewski**
**Prezes Zarządu PIKE**

Załącznik:

- tabela z proponowanymi zmianami legislacyjnymi.

| Lp. | Przepis ustawy | Proponowana zmiana Izby | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|
| 1. | **Art. 14 pkt 4 ustawy – propozycja nowych art. 72a–72c ustawy – Prawo telekomunikacyjne**<br>„Art. 72a. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi dostępu do sieci Internet w przypadku zmiany dostawcy tej usługi ma prawo do zachowania ciągłości świadczenia usługi, chyba że nie jest to technicznie wykonalne.<br><br>2. Nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet aktywuje tę usługę w najkrótszym możliwym terminie uzgodnionym z abonentem, jednak nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od dnia zakończenia umowy z dotychczasowym dostawcą usług dostępu do Internetu, potwierdzonym niezwłocznie na trwałym nośniku.<br><br>3. Dotychczasowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet jest obowiązany świadczyć usługę na dotychczasowych warunkach do czasu uzgodnionego przez nowego dostawcę usług dostępu do sieci Internet z abonentem terminu aktywacji tej usługi. | **Propozycja zmiany brzmienia art. 14 pkt 4 ustawy w zakresie art. 72a – 72c Pt**<br><br>„Art. 72a. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi dostępu do sieci Internet w przypadku zmiany dostawcy tej usługi **na innego dostawcę dostarczającego usługę za pośrednictwem tej samej sieci telekomunikacyjnej,** ma prawo do zachowania ciągłości świadczenia usługi, chyba że nie jest to technicznie wykonalne, **w szczególności gdy świadczenie usługi wymaga przyłączenia abonenta do sieci telekomunikacyjnej nowego dostawcy.**<br><br>2. Nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet aktywuje tę usługę w najkrótszym możliwym terminie uzgodnionym z abonentem, jednak nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od dnia zakończenia umowy z dotychczasowym dostawcą usług dostępu do Internetu, potwierdzonym niezwłocznie na trwałym nośniku.<br><br>3. Dotychczasowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet jest obowiązany świadczyć usługę na dotychczasowych warunkach do czasu uzgodnionego przez nowego dostawcę usług dostępu do sieci Internet z abonentem terminu aktywacji tej usługi. **Abonent zobowiązany jest do uiszczania opłat za** | Proponowane w art. 14 pkt 4 projektu ustawy zmiany stanowią w istocie implementację art. 106 Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej (EKŁE). W związku z obowiązkiem wdrożenia EKŁE do prawa polskiego, od połowy marca trwają prekonsultacje prowadzone przez Ministerstwo Cyfryzacji, na forum którego organizacje licznie reprezentujące polskich przedsiębiorców telekomunikacyjnych prezentują i uczestniczą w pracach nad nowym brzmieniem ustawy Prawo telekomunikacyjne, zgodnym z przepisami unijnymi. W związku z tym **PIKE sprzeciwia się uchwalaniu przepisów wchodzących bezpośrednio w skład prac nad wdrożeniem EKŁE, nakładających na przedsiębiorców telekomunikacyjnych dodatkowe obciążenia, poza pełną ścieżką legislacyjną**, która obejmuje także konsultacje publiczne, analizę pod kątem oceny zgodności nowego prawa krajowego z prawem UE itp. Niemniej, **poniżej Izba przedstawia szczegółowe uwagi do projektowanych przepisów, uwzględniające wyniki analiz prowadzonych na potrzeby prekonsultacji w MC**:<br><br>Art 72a ust. 1 - Izba wskazuje, że **EKŁE traktuje o zmianie dostawcy, a nie zmianie operatora (art. 106). Oznacza to zatem, że szczególne regulacje zmiany dostawcy nie powinny znajdować zastosowania w sytuacji, w której konieczne jest przełączenie abonenta z jednej sieci na** drugą. Zmiana dostawcy z zachowaniem ciągłości usług jest możliwa w sytuacji, w której dwóch dostawców doprowadza usługę do abonenta z wykorzystaniem tej samej sieci (jeden może |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | świadczone usługi, także w przypadku, w którym przed aktywacją usługi przez nowego dostawcę dochodzi do rozwiązania umowy zawartej z dotychczasowym dostawcą. Dotychczasowy dostawca usług nie jest zobowiązany do świadczenia na rzecz abonenta usługi dostępu do internetu, jeżeli przed rozpoczęciem świadczenia usług przez nowego dostawcę, zaprzestał świadczenia usług lub rozwiązał umowę z winy abonenta, w szczególności w związku z zaległościami w płatnościach lub innymi naruszeniami warunków umowy. | być jej właścicielem, drugi działać w oparciu o dostęp hurtowy). Zastosowanie przedmiotowego przepisu powinno być zatem wprost ograniczone w tym zakresie.<br><br>Art. 72a ust. 3 - Izba zwraca uwagę na konieczność doprecyzowania przepisu w następującym zakresie:<br>1. Doprecyzowanie, że abonent ma obowiązek uiszczania opłat za cały okres świadczenia usługi.<br>2. Doprecyzowanie, że dotychczasowy dostawca nie ma obowiązku świadczenia usług do momentu przejęcia, jeżeli skutecznie zawiesił świadczenie usług lub rozwiązał umowę z powodu naruszania warunków umowy (np. z powodu braku płatności). W przekonaniu Izb nie można zmuszać przedsiębiorcy do świadczenia usług na rzecz nieuczciwych lub niewypłacalnych abonentów tylko z tego powodu, że rozpoczęli procedurę zmiany dostawcy.<br>Dodatkowo, dalsze świadczenie usług, poza okres wynikający z umowy, powinno wynikać z wniosku abonenta. Dostawca może bowiem w ogóle nie mieć wiedzy, czy abonent zmienia abonenta, czy wypowiedział mu umowę, bo np. zmienia miejsce zamieszkania. |
| | 4. Dotychczasowy i nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnień abonenta, o których mowa w ust. 1 i 2, przez stworzenie odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych.<br><br>5. W przypadku rozwiązania umowy o świadczenie usługi dostępu do sieci Internet, w ramach której dostawca usług zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z jego nazwą handlową lub znakiem towarowym, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia bezpłatnego dostępu do tej poczty przez okres 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy. | 4. ~~Dotychczasowy i nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnień abonenta, o których mowa w ust. 1 i 2, przez stworzenie odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych.~~<br><br>5. W przypadku rozwiązania umowy o świadczenie usługi dostępu do sieci Internet, w ramach której dostawca usług zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z jego nazwą handlową lub znakiem towarowym, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia ~~bezpłatnego~~ dostępu do tej poczty przez okres 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy. | Art. 72a ust. 4 - Izba wskazuje, że **zgodnie z art. 106 ust. 6 EKŁE, zapewnienie szczegółów procesu zmiany dostawcy może zostać dokonane jedynie przez organ regulacyjny**.<br><br>Art. 72a ust. 5 - Stanowczo zaprotestować należy przeciwko nakładaniu na przedsiębiorców obowiązku bezpłatnego świadczenia usług na rzecz abonentów. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Art. 72b. 1. Wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do sieci Internet w zakresie realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 72a ust. 1, odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 78a.<br>2. Za czynności związane z realizacją uprawnienia, o którym mowa w art. 72a, nie pobiera się opłat od abonenta.<br><br>Art. 72c. 1. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi, o której mowa w art. 72a, z przyczyn leżących po stronie dotychczasowego dostawcy usług, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od tego dostawcy usługi za każdy dzień zwłoki w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za wszystkie świadczone usługi, liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych.<br>2. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi, o której mowa w art. 72a, z przyczyn leżących po stronie nowego dostawcy usługi, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od tego dostawcy usług za każdy dzień zwłoki w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za wszystkie świadczone usługi, liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych dotychczasowego dostawcy usługi dostępu do sieci Internet. | | Rozwiązanie takie nie wynika z EKŁE. O ile zrozumieć można konieczność zapewnienia ciągłości dostępu do poczty elektronicznej, o tyle **wymóg by następowało to zawsze bez wynagrodzenie jest nieuzasadniony**. Oferta dostawcy może w szczególności obejmować skrzynkę poczty elektronicznej o parametrach stosowanych rynkowo w komercyjnych wersjach tej usługi (większa pojemność, dodatkowe usługi). Podobnie, jeżeli założenie skrzynki pocztowej wiąże się z wykupieniem spersonalizowanej domeny, utrzymanie takiej domeny przez kolejne 12 miesięcy wiąże się z kosztami. Nie ma zatem powodów aby zmuszać dostawców do świadczenia usługi darmowo przez okres 12 miesięcy, zwłaszcza, że przepis skierowany jest raczej do przedsiębiorców (wskazuje na to odwołanie do nazwy handlowej oraz znaku towarowego). |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, kwotę odszkodowania oblicza się na podstawie liczby dni, które upłynęły od terminu, o którym mowa w art. 72a ust. 2, do dnia rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę usługi dostępu do sieci Internet.” | | |
| **2.** | **Art. 14 pkt 6 ustawy – propozycja nowego art. 74a Pt**<br>6) po art. 74 dodaje się art. 74a w brzmieniu:<br>„Art. 74a. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy o świadczenie usługi dostępu do sieci Internet, nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet oraz operator są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnienia abonenta, o którym mowa w art. 72a, polegającą na stworzeniu odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić ich realizację.<br>2. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do sieci Internet albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, na czas określony, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 72a, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części, określając harmonogram | **Propozycja usunięcia w art. 14 pkt 6 ustawy art. 74a ust. 1 Pt**<br>6) po art. 74 dodaje się art. 74a w brzmieniu:<br>„Art. 74a. 1. ~~**Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy o świadczenie usługi dostępu do sieci Internet, nowy dostawca usługi dostępu do sieci Internet oraz operator są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnienia abonenta, o którym mowa w art. 72a, polegającą na stworzeniu odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić ich realizację.**~~ | Ponownie, jak w przypadku uwagi do projektowanego nowego art. art. 72a ust. 4 Pt - PIKE wskazuje, że **zgodnie z art. 106 ust. 6 EKŁE, zapewnienie szczegółów procesu zmiany dostawcy może zostać dokonane jedynie przez organ regulacyjny**. W związku z tym, konsekwentnie do propozycji zmiany art. 72a ust. 4 Pt, projektowany przepis art. 74a ust. 1 Pt także powinien zostać usunięty. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem.”; | | |